

POSTIVÄKEÄ RUSENNETAAN RATTAASSA

Postilaisten ammattiliitto PAU:n kampanjakortti "Antakaa postin kulkea" puolustaa viisipäiväistä postinjakelua. Kortin kuva on Ilkka Heilän käsialaa.

TEKSTI: MAIJA AALTO

Hallituserrojen vuolas puhe työllisyydestä ei vakuuta postin työntekijöitä. Valtion oma yhtiö työntää väkeään kilometritehtaalle, ja uusi lainmuutos kolmipäiväisestä postinjakelusta vaanii ovelta. Myös postin asiakkaiden, kansalaisten on syytä pelätä tasavallan kruununjalokiven ryöstöä.

Toistaiseksi postin pitkä käsi

ulottuu sinnekin, mistä muun yhteiskunnan ote on jo livennyt: häja-alueiden laitimmaisiin mökkeihin. Posti tavoittaa jokaisen kansalaisen maan joka kolkassa jokaisena arkipäivänä. Tämä kansallisriikkaus on joutunut Sipilän hallituksen myyntikoriin muun kauppavararan joukkoon. Postilakia on jo muutettu avaamalla jakelua

kilpailulle, kermankuorinnalle. Postin hallitus puolestaan on päättänyt poistaa tiistain kirjejakelupäivistä vuoden 2017 alusta. Isompi muutos on tulossa, jos Anne Bernerin (kesk.) johtaman liikenne- ja viestintäministeriön lakiesitys kolmipäiväiseen postinjakeluun siirtymisestä hyväksytään eduskunnassa. EU vaatii viisi-

päiväistä jakelua, mutta Suomi hakee nyt poikkeuslupaa.

Jakolinja eduskunnassa kulkii hallituspuolueiden ja oppositiivälissä. Postipalvelujen heikentyminen näyttää passaavan keskeltä ja perussuomalaisille siinä missä city-kokoomuksellekin.

SITÄ SAAT MISSÄ ASUT
Jos postinjakelun heikent-

”VETOAMME HEIHIN, NYT ON PIENEN IHMISEN ASIA
KYSYMYKSESSÄ. MAAN HALLITUS JA
POSTIN JOHTO EIVÄT OLE AJAN TASALLA.
VIESTINTÄVIRASTO EI REAGOI MITENKÄÄN.”

toteutuu, palvelutaso riippuu entistä enemmän asuinpaikasta. Taajamissa häärää yksityisiä jakeluyrityksiä, haja-alueilla posti käy kolmesti viikossa. Sanomalehdillä ei ole varaa ostaa jakelufirmojen palveluja pitkien matkojen syrjäseuduille. Vanhat lehdet tuskin kiinnostavat tilaajia, ja tilausten loppuessa hiipuvat lehdetkin.

”Posti kuljettaa paljon sairaiden, Kelan ja oppilaitosten tärkeää postia”, sanoo postilaisten ammattiliiton PAU:n hallituksen jäsen ja Oulun ja Ylivieskan alueen pääluottamusmies **Antero Saukkonen**.

Kaikki eivät asioi netissä. Kyse on myös ikätasa-arvosta. Saukkonen sanoo, että postin vastaanottajan tarpeet ovat jääneet vähälle huomiolle. PAU korostaa postin roolia yhteiskunnallisena peruspalveluna.

POSTI TUO VALTIOLLE RAHAA

Postin työpaikoilla tunnelma on alavireinen. Vuosikaudet väkeä on vähennetty, viime vuonnakin meni toista tuhatta työpaikkaa. Moni ei näy tilastoissa, sillä työnantajan tarjoama Uusi polku -järjestelmä edellyttää omaa irtisanoutumista, jonka vastikkeeksi saa noin puolen vuoden palkan – ilman takaisinottovelvoitetta.

”Irtisanomiset ja osa-aikaisuus syövät valtion verotuloja, sehän on työllisyys- ja kiky-puheita vastaan”, huomauttaa

Saukkonen. Hän korostaa, että posti ei ole valtion kukkarolla vaan pärjää omillaan. Viime vuonna postipalvelujen liiketulos oli 60 miljoonaa euroa, josta 18 miljoonaa tuloutettiin osinkona valtiolle.

PAU kiistää myös työn vähyden. Digitalisaatio ei ole tehnyt paperipostia tarpeettomaksi, tavara ei ole vähentynyt sitä vauhtia kuin on ennustettu. Vuodessa jaetaan 2,2 miljardia lähetystä, niistä yli 800 miljoonaa on kirjeitä. Välillä työt ovat ruuhkaantuneet yli-innokkaan irtisanomispolitiikan takia.

”Osa-aikaisen työn vika on että harva elää sillä. Ja jos työn tekijä joutuu turvautumaan avustuksiin, mitä yhteiskunta hyötyy siitä”, Saukkonen kysyy. Yksityiset jakelufirmat eivät ole mitään palkkajohtajia, nollatuntisopimukset ovat niissä tavalisia.

RUOHONLEIKKUUKIN PASSAA

Uudet palvelut kuten ruohonleikkuu herättivät hieman hilpeyttä ulkopuolisissa, mutta postilaiset suhtautuvat Saukkosen mukaan vakavasti työhön kuin työhön.

”Lisäpalveluja on syytä kehitellä jos työpulaa tulee. Mutta toisten toimialojen varpaille ei ole hyvä astua. Esimerkiksi ruokakuljetukset sopivat postille hyvin. Ja on sitä ennenkin seurattu vanhusten vointia, koputeltu mökin ovelle, jos mum-

mon postilaatikko repsottaa täynnä postia.”

Pohjois-Suomessa ruohonleikkuun kysyntä on ollut melko vähäistä. Posti ei näytä tilastoja sen työllisyysvaikutuksista.

AUTOKUORMA LAUSUNTOJA

Ammattiliitto PAU kampanjoi postipäivien uhkaavaa vähennystä vastaan. Kolmipäiväisyys tarkoittaisi taas tuhannen työpaikan vähennystä. Kaduilla ja toreilla ay-aktiivit jakelevat viisipäiväistä jakelua puoltavia kortteja lähetettäväksi eduskuntaan. ”Antakaa postin kulkea” -kortin osoite on Liikenne- ja viestintävaliokunta, 00102 Eduskunta.

PAU on antanut Saukkosen mukaan ”ainakin autokuormalisen” lausuntoja eri viranomaisille, mutta saanut vastauksia vähän, ja esimerkiksi pohjoisen

kansanedustajat ovat olleet aika vähäpuheisia.

”Vetoamme heihin, nyt on pienen ihmisen asia kysymyksessä. Maan hallitus ja postin johto eivät ole ajan tasalla. Viestintävirasto ei reagoi mitenkään.”

”Viisipäiväinen jakelu takaa työtä kaikille postilaisille. Kolmipäiväisyys tekisi meistä osa-aikatyöttömiä”, Saukkonen sanoo.

Saukkonen on työskennellyt postissa 45 vuotta, aluksi lehdenjakkajana, viimeiset 20 vuotta pääluottamusmiehenä. Hän sanoo että nyt on paha paikka.

”Moni väittää ministeri Bernerin politiikan tähtäävän siihen, että kaikki pirstotaan ja myydään valtiolta pois. No, mitenpä kävi Telälle aikanaan? Hävisi kuin pieru Saharaan!”

SANANVAPAAUS JA POSTILAKI

Joka viides sanomalehti on postin perusjake- lussa. Ikä, asuinpaikka, varallisuus ja tekninen valmius eivät saa rajoittaa kansalaisen oikeutta tietoon, eikä verkkopalvelujen käyttöön voi pakottaa. Postilain muutos söisi runsaasti työ- paikkoja myös lehti- ja painotaloista, kommentoivat Sanomalehtien Liitto ja Journalistiliitto postin jakelun harventamista.